

Klasa: 402-09/11-01/03

Urbroj: 5030104-11-1

Zagreb, 7. srpnja 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Umirovljениčkom fondu, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Umirovljениčkom fondu, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Đuru Popijača, ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, Krešimira Rožmana i Ivana Bubića, državne tajnike u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, te Milenka Popovića, ravnatelja u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, srpanj 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o Umirovljeničkom fondu (Narodne novine, br. 93/05 i 41/07) donesen je i primjenjuje se u svrhu izvršenja obveza koje proizlaze iz Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (Narodne novine, br. 105/04 i 19/07), kojim je uređeno obeštećivanje korisnika mirovine povodom Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (Narodne novine, br. 69/98). Na temelju toga Zakona osnovan je i posluje poseban Umirovljenički fond, iz kojega se korisnicima mirovina ili njihovim nasljednicima iz prvoga nasljednog reda svake godine isplaćuju svote pojedinačnih obeštećenja, po dva modela:

- Model A, prema kojemu se isplata polovične svote obeštećenja obavlja u roku od dvije godine, i
- Model B, prema kojemu se obeštećenje obavlja u roku od šest godina, s počekom od dvije godine.

Prema raspoloživim podacima, u Umirovljeničkom fondu dana 31. prosinca 2010. godine evidentirano je 484.886 korisnika obeštećenja, a na ime obeštećenja isplaćeno je 8,5 mlrd. kuna. Prema Zakonu o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, isplata obeštećenja iz Umirovljeničkog fonda trajat će do kraja 2013. godine, do kada se planira korisnicima obeštećenja isplatiti još oko 1,8 mlrd. kuna.

Međutim, nakon što je izvršena u cijelosti isplata obeštećenja korisnicima mirovina prema Modelu A, u Umirovljeničkom fondu ostalo je neisplaćeno ukupno 76,13 mln. kuna za 12.214 korisnika obeštećenja, za koje njihovi korisnici (odnosno njihovi nasljednici koji imaju pravo na obeštećenje) nisu dostavili podatke o izboru modela isplate odnosno o broju njihovih računa na koje bi se obavila isplata pripadajućih svota obeštećenja. Iako je Društvo koje upravlja Umirovljeničkim fondom i obavlja isplatu obeštećenja u svakodnevnom kontaktu s korisnicima obeštećenja i iako je od posljednje isplate po Modelu A prošlo više od dvije godine, uz sve do sada uložene napore nije moguće izvršiti isplatu obeštećenja po Modelu A korisnicima u navedenim slučajevima. Naime, ti su se korisnici oglušili na pozive za dostavu podataka neophodnih za isplatu obeštećenja, a drugih mogućnosti za isplatu

obeštećenja nema. Također, Zakon o Umirovljениčkom fondu ne sadrži odredbu o raspoređivanju sredstava koja nije moguće isplatiti zbog nesuradnje korisnika, pa nije moguće izvršavanje pojedinačnih obveza iz Zakona o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske. Naime, članak 24. stavak 7. Zakona o Umirovljениčkom fondu odnosi se na udjele preminulih članova Fonda i na njihove nasljednike koji nisu nasljednici prvoga nasljednog reda. Stoga, ovaj Zakon treba dopuniti odredbom kojom bi se uredilo pitanje ovih sredstava, a izvjesno je da će isti problem nastati i po okončanju isplate po Modelu B, tj. nakon 2013. godine, do kada će se isplaćivati obeštećenja iz ovoga Fonda.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Predloženim zakonom omogućilo bi se da udjelima u Umirovljениčkom fondu, koji su posebno izdvojeni i ostali neisplaćeni korisnicima zbog objektivne nemogućnosti isplate, nakon proteka od dvije godine od obveze zadnje isplate raspolaže Republika Hrvatska, odnosno državni proračun. Naime, radi se o sredstvima, koje je Republika Hrvatska rezervirala za isplatu obeštećenja na temelju Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske i koja su još uvijek u njezinom vlasništvu, jer ih nije moguće rasporediti i isplatiti njihovim korisnicima.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Donošenjem predloženog zakona omogućit će se bolje i racionalnije upravljanje Umirovljениčkim fondom, odnosno sredstvima koje Republika Hrvatska izdvaja za isplatu obeštećenja na temelju Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 - pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku, budući da se njime omogućava Republici Hrvatskoj, odnosno državnom proračunu, raspolaganje sredstvima u njezinom vlasništvu, a time i racionalno korištenja sredstava državnog proračuna u uvjetima štednje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

Članak 1.

U Zakonu o Umirovljeničkom fondu (Narodne novine, br. 93/05 i 41/07), u članku 24. dodaje se stavak 8. koji glasi:

"(8) Udjeli člana Fonda, kojem je na propisan način dostavljen obrazac posebne izjave, a koji se nije očitovao Društvu o njihovom raspolaganju u roku od dvije godine računajući od dana određenog za posljednju isplatu njegovih udjela odnosno do likvidacije Fonda, pa mu se ne može izvršiti isplata udjela, pripadaju Republici Hrvatskoj odnosno uplaćuju se na račun državnog proračuna."

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

U Umirovljениčkom fondu ima 12.214 udjela članova toga Fonda, za koje se njihovi vlasnici nisu javili radi raspolaganja, odnosno isplate. Radi se o svotama obeštećenja, u prosjeku od 6.233,07 kuna po članu Fonda. Budući da se radi o ukupnoj svoti od 76,13 mln. kuna, koja se vodi na pozicijama članova Fonda, ali se ne može rasporediti na njihove tekuće račune, jer se isti ne javljaju Društvu koje upravlja Umirovljениčkim fondom, pa to Društvo ne može doći do njihovih izjava, predlaže se da se ta sredstva vrate državnom proračunu Republike Hrvatske nakon isteka roka od dvije godine, računajući od dana određenog za posljednju isplatu udjela u pojedinom slučaju.

Cijeni se da se radi o roku koji će biti dostatan za one, za koje se naknadno pokaže da imaju interesa za realizaciju svojih prava iz članstva u Fondu. Radi toga, predlaže se odredba kojom će se popuniti zakonska praznina i omogućiti da se sredstva, za koja članovi Fonda očito nemaju interesa, vrate Republici Hrvatskoj.

Uz članak 2.

Ovom se odredbom uređuje stupanje na snagu Zakona.

ODREDBA ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU KOJA SE DOPUNJUJE

Članak 24.

(1) Uplaćena novčana sredstva i imovina koju Vlada Republike Hrvatske prenese u Fond konvertiraju se u udjele kojima raspolažu članovi Fonda prema sljedećim kriterijima i omjerima:

- ako se član Fonda odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom prve dvije godine trajanja Fonda, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajuće obeštećenje na ime kamata iz članka 3. stavka 4. Zakona o provođenju Odluke umanjuje za 50% i tako dobiveni iznos dijeli se na udjele, s tim da jedan udjel vrijedi jednu kunu.

- ako se član Fonda koji je korisnik mirovine iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom druge i treće godine trajanja Fonda, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajući iznos obeštećenja na ime kamate iz članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (Narodne novine, br. 19/07.), umanjuje za 50% i tako dobiveni iznos dijeli se na udjele, s tim da jedan udjel vrijedi jednu kunu.

- ako se član Fonda odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom 8 godina, od kojih su prve dvije godine poček, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajuće obeštećenje na ime kamata iz članka 3. stavka 4. Zakona o provođenju Odluke ne umanjuje, već se razdjeljuje na šestogodišnje obroke koji odgovaraju određenom broju udjela u Fondu s kojima raspolaže član Fonda s tim da je početna vrijednost jednog udjela jedna kuna. Vlada Republike Hrvatske izmiruje godišnje obroke unosom imovine iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona.

- ako se član Fonda koji je korisnik mirovine iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke odlučio na pravo stjecanja i raspolaganja udjelima tijekom osam godina od dana stjecanja članstva u Fondu, od kojih su prve dvije godine poček, tada se nominalni iznos obeštećenja uvećan za pripadajući iznos obeštećenja na ime kamate iz članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. (Narodne novine, br. 19/07.), ne umanjuje, već se razdjeljuje na šestogodišnje obroke koji odgovaraju određenom broju udjela u Fondu s kojima raspolaže član Fonda s tim da je početna vrijednost jednog udjela jedna kuna. Vlada Republike Hrvatske izmiruje godišnje obroke unosom imovine iz članka 20. stavka 1. Zakona o umirovljeničkom fondu.

(2) Izbor bilo kojeg načina stjecanja i raspolaganja udjelima iz prethodnog stavka neće utjecati na prava članova Fonda pri obeštećenju čime im se osigurava jednaki pravni položaj i jamči isplata.

(3) Statutom Fonda se određuju kriteriji i rokovi raspolaganja udjelima u Fondu tijekom prve dvije godine trajanja Fonda s tim da se prva isplata mora isplatiti najkasnije do 30. lipnja 2006., a posljednja isplata ne kasnije od isteka četvrtog tromjesječja 2007. godine.

(4) Statutom Fonda se određuju kriteriji i rokovi raspolaganja udjelima u Fondu tijekom druge i treće godine trajanja Fonda za članove Fonda iz članka 2. stavka 2. i 3. Zakona o provođenju Odluke s tim da se prva isplata mora isplatiti najkasnije do 30. lipnja 2007., a posljednja isplata ne kasnije od isteka četvrtog tromjesječja 2008. godine.

(5) Nakon uplate novčanih sredstava i prijenosa imovine u imovinu Fonda, Društvo je dužno izdati članovima dokument o udjelu.

(6) Pravo raspolaganja udjelima stečenim izborom prava na stjecanje i raspolaganje sukladno stavku 1. podstavku 3 i 4. ovoga članka, izvršava se tijekom svakog četvrtog tromjesečja do konačne isplate.

(7) Udjeli preminulih članova Fonda koji se vode po posebnom obilježju i koji nemaju nasljednike prvoga reda ili nasljednici nemaju zakonsko pravo stjecanja i raspolaganja udjelima, pripadaju Republici Hrvatskoj. Društvo je dužno u registru Fonda voditi Republiku Hrvatsku kao člana Fonda.